

[Strona Główna](#) > ... > [Sprawy Rodzinne I Dziedziczenie](#) > [Legalne Wywiezienie Dziecka Za Granicę](#) > [Germany](#)

Legalne wywiezienie dziecka za granicę

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Niemcy

1 W jakich okolicznościach rodzic może zgodnie z prawem wywieźć dziecko do innego państwa bez zgody drugiego rodzica?

Wybór miejsca stałego zamieszkania dziecka podlega przepisom regulującym prawo decydowania o miejscu zamieszkania dziecka, a tym samym stanowi de facto element pieczy nad dzieckiem (art. 1631 ust. 1 niemieckiego kodeksu cywilnego – *Bürgerliches Gesetzbuch*, kc). Tak jak zarządzanie majątkiem dziecka, piecza nad dzieckiem wchodzi w zakres odpowiedzialności rodzicielskiej, zgodnie z art. 1626 ust. 1 kc.

Jeżeli tylko jedno z rodziców sprawuje odpowiedzialność rodzicielską, a tym samym ma prawo decydowania o miejscu zamieszkania dziecka, rodzic ten nie potrzebuje zgody drugiego rodzica przy podejmowaniu decyzji o miejscu zamieszkania dziecka ani o przeprowadzce dziecka za granicę.

Jeżeli jednak oboje rodzice sprawują odpowiedzialność rodzicielską, muszą oni wspólnie zdecydować, czy dziecko powinno wyjechać za granicę. Kwestia ta – w przeciwieństwie na przykład do krótkiego urlopu w sąsiednim państwie europejskim – ma bowiem istotne znaczenie w rozumieniu § 1687 ust. 1 zdanie pierwsze kc, wobec czego wymagana jest zgoda obojga rodziców.

Sąd rodzinny może jednak, na wniosek, przenieść odpowiedzialność rodzicielską za określone kwestie – a tym samym na przykład prawo decydowania o miejscu zamieszkania dziecka – na tylko jedno z rodziców, por. art. 1671 ust. 1 kc. W takim przypadku – nawet jeśli w innych kwestiach rodzice wspólnie sprawują odpowiedzialność rodzicielską – dany rodzic może samodzielnie i bez zgody drugiego rodzica decydować o miejscu zamieszkania dziecka, a tym samym o przeprowadzce dziecka za granicę.

2 W jakich okolicznościach zgoda drugiego rodzica jest niezbędna dla wywiezienia dziecka do innego państwa?

Zgoda drugiego rodzica na przeprowadzenie się dziecka za granicę jest konieczna, jeżeli rodzice wspólnie sprawują władzę rodzicielską (lub wspólnie wykonują prawo decydowania o miejscu zamieszkania dziecka) (zob. także odpowiedź na pytanie 1).

3 W jakich okolicznościach zgoda drugiego rodzica jest niezbędna dla wywiezienia dziecka do innego państwa?

Przeprowadzka dziecka za granicę jest zgodna z prawem, jeżeli rodzic, który chce przeprowadzić się z dzieckiem, może samodzielnie podjąć taką decyzję, na przykład ze względu na wyłączną odpowiedzialność rodzicielską lub, przynajmniej, wyłączne prawo decydowania o miejscu zamieszkania dziecka (zob. również odpowiedź na pytanie 1).

Jeżeli jednak rodzice wspólnie sprawujący odpowiedzialność rodzicielską mają różne opinie na temat przeprowadzki dziecka za granicę i nie mogą dojść w tej kwestii do porozumienia, każde z rodziców może zwrócić

się do sądu rodzinnego o przyznanie mu na podstawie art. 1628 kc prawa decydowania o miejscu pobytu dziecka. Sąd następnie wydaje orzeczenie, w którym uwzględnia dobro dziecka, okoliczności sprawy i względy praktyczne oraz uzasadnione interesy osób zaangażowanych (art. 1697a kc).

Rodzic niemieszkający z drugim rodzicem może także wystąpić z wnioskiem do sądu rodzinnego, zgodnie z art. 1671 ust. 1 kc, o przyznanie mu wyłącznej władzy rodzicielskiej lub władzy rodzicielskiej w konkretnej kwestii, na przykład w odniesieniu do prawa decydowania o miejscu zamieszkania dziecka. Sąd uwzględni wniosek, jeżeli drugi rodzic wyrazi zgodę (chyba że sprzeciwi się temu dziecko mające co najmniej 14 lat) lub jeżeli pełne lub częściowe pozbawienie władzy rodzicielskiej jednego z rodziców albo pełne lub częściowe powierzenie władzy rodzicielskiej wnioskodawcy będzie najprawdopodobniej leżało w interesie dziecka. Jeżeli sąd uwzględni wniosek, występujący z wnioskiem rodzic może swobodnie decydować o miejscu zamieszkania dziecka.

4 Czy do tymczasowego wywiezienia dziecka (np. na wakacje, w celach związanych z opieką medyczną itd.) oraz wywiezienia dziecka na stałe takie mają zastosowanie te same zasady? Jeżeli dotyczy, proszę przedstawić właściwe formularze zgody

Rodzic, który sprawuje wyłączną odpowiedzialność rodzicielską lub wykonuje wyłączne prawo do decydowania o miejscu zamieszkania dziecka, może, kiedy chce, krótkoterminowo zabierać dziecko za granicę.

Jednakże rodzice wspólnie sprawujący odpowiedzialność rodzicielską muszą co do zasady podjąć taką decyzję wspólnie (art. 1627 kc). Jeżeli rodzice wspólnie sprawują odpowiedzialność rodzicielską, ale nie mieszkają razem, muszą wspólnie zdecydować, czy planowana wycieczka stanowi zwykłą kwestię życia codziennego, czy też kwestię o istotnym znaczeniu (§ 1687 ust. 1 zdanie pierwsze kc). Rodzic, z którym dziecko zazwyczaj mieszka, ma prawo samodzielnie decydować o zwykłych kwestiach życia codziennego (art. 1687 ust. 1 zdanie drugie kc). Zgodnie z § 1687 ust. 1 zdanie czwarte kc rodzic, z którym dziecko mieszka za zgodą drugiego z rodziców lub na podstawie orzeczenia sądu, może samodzielnie decydować o kwestiach faktycznej opieki nad dzieckiem - np. o tym, co dziecko może jeść lub kiedy chodzi spać. Przepisy nie określają, które kwestie mają istotne znaczenie, które stanowią zwykłe kwestie życia codziennego, a które stanowią kwestie faktycznej opieki nad dzieckiem. Zależy to od konkretnych okoliczności danej sprawy. Zasadniczo zarówno rodzic, z którym dziecko zwykle mieszka, jak i rodzic, który ma prawo do kontaktów z dzieckiem, mogą zatem samodzielnie decydować o krótkich wyjazdach wakacyjnych za granicę, o ile nie są to podróże do obszarów szczególnie niebezpiecznych dla dziecka, takich jak obszary oddalone, obszary bez wystarczającej opieki medycznej lub obszary dotknięte niepokojami politycznymi. Rodzic, który ma prawo do kontaktów z dzieckiem, musi jednak z wyprzedzeniem poinformować rodzica, który sprawuje główną pieczę nad dzieckiem, o miejscu docelowym podróży.

Rodzic, który nie sprawuje władzy rodzicielskiej, nie ma prawa decydować o miejscu zamieszkania dziecka. W okresie, w którym rodzic ten ma prawo spędzać czas z dzieckiem, jest on jednak również uprawniony, zgodnie z art. 1687a kc, do samodzielnego decydowania o kwestiach faktycznej opieki nad dzieckiem.

Ostatnia aktualizacja: 04/03/2026

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.